

Protokoll fört vid Svenska Älghundklubbens och Specialklubben för Skällande Fågelhundars exteriördomarkonferens i Lycksele den 4-6 mars 2016.

Konferensledare:	Arvid Göransson	Konferensledning:	Arvid Göransson Mona Sundqvist Britt-Marie Nordquist Gunilla Hjerpe
Moderator:	Lars Rahmberg		
Sekreterare:	Mona Sundqvist	Värdinnor:	Gunilla Hjerpe Kerstin Boman
Hundansvarig:	Arvid Göransson, Gunilla Hjerpe		

Deltagare:	Johnny Andersson, Anna Lena Angeria, Arild Berget (NO) Christina Bjerstedt Ohlsson Benny Blidh Von Schedvin Stig Brännvall Margaretha Carlsson Ann Carlström Åke Cronander Anne-Chaterine Edoff Thomas Eriksson Anna Fors Ward Arvid Göransson Kerstin Henriksson Lennart Holmsten Olle B Häggkvist Sara Häggkvist Petra Högberg Ann-Christin Johansson	Martin Johansson Mats Jonsson Eva Jönsson Nina Karlsdotter Ted Karlsson Liz-Beth C Liljeqvist Aina Lundmark Eva Nielsen Erna-Britt Nordin Gunnar Norlin Britt-Marie Nordquist Ulf Ottosson Patric Ragnarsson Gunilla Skallman Anna Törnlöv Annica Uppström Ewa Widstrand Bo Paulsson Jens Myrman
-------------------	---	--

INLEDNING

Thomas Eriksson hälsade alla välkomna till Lycksele med att berätta lite om orten men också att Ansia Hotell & Konferens är centrum för älghundsverksamheten i Västerbotten. Thomas fortsatte med att denna konferens är ett samarrangemang mellan Svenska Älghundklubben och Specialklubben för Skällande Fågelhundar. Under helgen kommer totalt 11 raser att granskas och nedmonteras in i minsta detalj.

Syfte och Mål

Syftet med konferensen är att öka kunskapen om våra raser så att de kan förbättras vad gäller typ och att de rasspecifika detaljerna bibehålls. Målet är att kunna nå samsyn om den prissättning och ett likformigare språkbruk som underlättar för hundägares och uppfödarens förståelse för den givna kritiken och inte minst ett trevligt tillfälle för att utbyta erfarenheter.

Samverkan

Samverkan för uppfödning och därmed en utveckling av raserna. Hundarnas jaktliga förmåga sammanställs idag på ett bra sätt. Vi vet exempelvis att den genomsnittliga hunden är tre år när den är färdigprovad. Vi har exakta siffror på pristagarprocent m.m Tyvärr är det sämre med exteriören. Av den anledningen är det viktigt att kritiken skrivs på sådant sätt att det underlättar vid en utvärdering. Numera publiceras alla älghundars resultat och kritik på Hitta Älghund vilket gör att informationen är mer lättillgänglig.

Thomas berättade hur våra älghundar arbetar, att jaktdagarna ibland både är långa och många. Att hundarna under ett jaktprov kan behöva arbeta under fyra timmars söktid och därefter provas ytterligare i fem timmar i arbetet med älg. Thomas visade även en film från ett ståndskallsarbete för att visa en älghund i arbete. Den mentala styrkan tillsammans med dess funktion utgör hundens helhet och båda faktorerna är avgörande för att hunden skall klara sina uppgifter i skogen. Den utmärkta hunden har en funktionell kropp, typen får inte vara för tung och rörelserna skall vara harmoniska och energieffektiva.

Notering: Till varje ras finns ett kompendium innehållande rasens historik och rasstandard samt kommentarer kring de olika avsnitten.

Till protokollet bifogas jämförelser mellan några av raserna – östsibirisk och västsibirisk laika, rysk-europeisk laika och karelsk björnhund samt norsk älghund grå och svart.

Helhet

Jämthunden är en stor och rektangulär spets hund. Den skall vara torr, kraftig och samlad men ändå vara smidig och ha en god resning. Kroppen får inte vara för lång eller för kort, inte heller för tung. Tunga hundar och hundar med för dåliga vinklar ska inte premieras för högt. En jämthund skall vara modig och energisk men skall samtidigt ge ett lugnt och stabilt intryck.

Huvud

Huvudet skall vara kraftigt och något långsträckt där nospartiet skall vara kraftigt och något kortare än avståndet från stopet till nackknölen. Nospartiet skall också vara jämnt avsmalnande mot nosspetsen och får varken uppifrån eller från sidan verka snipigt.

Korta nosar och kullrig panna förekommer och skall noteras.

De runda huvudena, så kallat kålrotshuvud, ses glädjande nog allt mer sällan.

- I standarden under rubrik nostryffel behandlas nospartiet vilket blir vilseledande. Rubriken borde vara nosparti och konferensen var enig om att det bör beaktas vid en revidering av rasstandardens.

Bett

Jämthunden skall ha saxbett med komplett uppsättning tänder.

Över- och underbett utesluter från pris. Däremot tolereras avsaknad av P1:or.

Käkarna skall vara väl utvecklade. Klen underkäke måste uppmärksammas.

Ögon

Ögonen på en jämthund skall vara mandelformade och helst mörkbruna. Blicken skall vara vaken och lugn.

Vanligt förekommande är ljusa ögon och om de lyser gult, lite varglik, och stör helhetsintrycket skall det vara prisnedsättande.

Öron

Viktigt för öronen är att de är högt ansatta och styvt upprättstående, spetsiga och lättroliga, dvs. spetsöron. Höjden på örat skall vara något större än basens bredd och insidan skall vara rikligt hårbeklädd.

Tyvärre ses det alltför ofta hundar med för stora öron och inte heller ovanligt med för brett isärställda öron. Öronansättningen kan med fördel kollas bakifrån.

Mjuka öron förekommer och skall observeras.

Hals och rygg

Halsen skall vara lång, torr, kraftig och ha en god resning. Vanliga avvikelser är korta halsar, tunna halsar utan muskulatur samt överdrivet mycket halshud, dvs. löst halsskinn.

Ryggen skall vara rak och svagt sluttande. Eftergivande rygglinje är fel och skall bedömas i förhållande till avvikelsen.

Kropp

Ett idealt bröst är djupt med välvd bröstkorg där buken skall vara något uppdragen.

I rasen förekommer hundar med för djupa bröstkorgar vilket gör att de blir alltför tunga.

Det förekommer även hundar med överdrivet uppdragen buklinje och detta beror ofta på ett för kort bröstben.

Svans

Svansen är viktig för jämthundens helhet. Svansarna skall vara högt ansatta, medellånga och jämntjocka. De skall bäras löst ringlade och lågt bågförmade mot låret.

Vanliga fel är raka och öppna svansar, korta svansar samt tunna piskformiga svansar där det sistnämnda också är ett allvarligt fel. Svansarna får inte heller vara för hårt ringlade.

Extremiteter

Klena benstommar och dåliga vinklar premieras alltför ofta för högt. Det gäller inte bara vinklarna bak som är för öppna utan också fel som att skulderbladen inte är tillräckligt tillbakalagda.

Hasen tenderar till att bli övervinklad, lite framåtvikt och bör uppmärksammas.

Tassar

Tassarna skall vara kraftiga, något ovala, framåtriktade och med väl slutna tår.

Platta och tunna tassor och veka mellanhänder är fel som försämrar hundens jaktförmåga och bör därför inte premieras alltför högt.

Rörelser

De för rasen så karakteristiska rörelserna är marktrånga, där tassarna i trav skall sättas ned i eller näst intill kroppens mittlinje. Jämthundens rörelser skall också vara kraftfulla och fria med god steglängd.

Rörelserna skall vara harmoniska och vägvinnande.

Päls

Det är viktigt att jämthunden har en korrekt päls då den skall kunna jaga i alla väder. Den skall tåla regn och rusk. Pälsen som inte får vara för kort, skall bestå av strida men ganska åtliggande täckhår samt en mjuk kort underull. Päls i fällning bör inte vara prisnedsättande i kvalitetsbedömningen.

Ridge ses ibland och skall då noteras i kritiken.

Färg

Färgen skall vara mörkare eller ljusare grå och med de rastypiska ljusgrå/gräddfärgade partierna på nos, kinder och strupe som även skall finnas på buk, ben och svansens undersida. Sotighet, en oren mörkare färg, i de ljusgrå/gräddfärgade partierna skall ses som fel.

En sammanhängande, väl synlig och tydligt avgränsad vit teckning mellan struptecknen och bröstknapp, en så kallad slips, är fel som skall vara prisnedsättande.

Hund som saknar de rastypiska tecknen skall inte prissättas alls = diskvalificerande.

Det börjar nu bli ett bekymmer på hur vi hanterar alltför svarta hundar.

Storlek

Idealhöjden för en jämthundshane är 61 cm och för tik 56 cm.

Det börjar bli ett bekymmer med för stora hundar, särskilt tikarna tenderar att närma sig övre tillåtna gränsen för mankhöjd.

Hund som avviker mer än +/- 2 cm från ideelhöjd bör inte tilldelas CK.

Med hänvisning till "dagens problem" har en grupp domare utarbetat ett förslag till standardändring.

- Konferensen enades om att ge sitt stöd till klubben för att se över standarden för jämthund.

Historik

Det började med att en väldigt hundintresserad man med namnet Stig Onnerfeldt som sent i slutet av 50-talet flyttade till Pajala i Norrbotten och där fick han upp ögonen för den här typen av spetshundar som man trodde var utdöd.

Stig Onnerfeldt tillsammans med Rune Samuelsson kom att bli väldigt viktiga för rasen. De arbetade på olika sätt för att återuppbygga rasen och för att få den åter godkänd som egen ras vilket också skedde 1967. Som en av rasens stammödrar nämndes Blondie -61, en tik som också ägdes av Stig Onnerfeldt.

Rasstandarden reviderades inför förra exteriördomarkonferensen 2009 av Erna-Britt Nordin tillsammans med Stig Brännvall och Tore Strandgård. Även ett nytt raskompendium arbetades då fram. Fokus låg på storlek och färg eftersom det förekom så många varianter.

Helhetsintryck

Norrbottenspetsen skall vara liten och rektangulär. Den skall vara kompakt men inte tung, också lätt men inte luftig.

En lagom hund som är torr, stark och robust.

Erna-Britts budskap är att vi skall vara noga med typ och proportioner. Norrbottenspetsen skall vara rektangulär. Blir den för kort, högställd eller spinkig går typ och balans förlorade.

Huvud

Huvudets skärning är viktig. Skallpartiet skall vara relativt kraftigt men pannan får inte vara hög och kullrig. Stopet skall vara måttligt markerat och nospartiet skall vara relativt kraftigt.

Könsprägel skall vara tydlig.

Norrbottenspetsen har lite problem med tunna underkäkar.

Ögon

Ögonen skall vara mörkbruna och mandelformade.

Runda ögon förekommer vilket är fel, likaså ljust bruna ögon.

Färg

Lägg vikten vid färg och teckning. Eftersträva idealfärger och att hunden ger ett brokigt intryck samt att den har korrekt teckning i ansiktet.

Norrbottenspetsens grundfärg skall vara rent vit med tydliga och väl fördelade fläckar i nyanser mellan rött och gult.

Hundarna skall vara liksidigt tecknade i ansiktet.

Skimmelfärg och viltfärg inte är önskvärd.

I det nya raskompendiet står att inslag av svart på huvudet och svans inte skall vara prisnedsättande vilket talar mot standarden. I standarden står även att tanfärg och skimmeltecken är allvarliga fel. I det föregående kompendiet var förhållandet till färgerna mer strikt.

- Konferensdeltagarna vill att det senaste raskompendiet skall återsändas till specialklubben och SKK/DK för översyn, i syfte att verka för att få tillbaka kommentarerna från 2009-års kompendium och att dessa skall gälla fram till dess att nytt har framställts.

Bett

Avsaknad av fler tänder än P1:or är enligt standarden ett allvarligt fel.

Kors

Norrbottenspetsens största problem är branta kors och det måste uppmärksammas.

Extremiteter

Rasen skall vara välvinklad och benstommen stark.

De får dock inte vara grova eller lågställda.

Erna-Britt avslutade med att även en jakthund, kanske särskilt en bra och effektiv jakthund, bör följa rasstandardens. Man bör sträva efter att jakt och exteriör alltid skall följas åt, hand i hand.

I sin presentation utgår Ewa Widstrand från det nyligen framtagna kompendiet med FCIs nya standard från maj 2015.

Helhet

Den finska spetsen är kvadratisk och stram och får inte vara tung. Den skall ha bra könsprägel. Den finska spetsen har en liten egenartad karaktär, man får ta det lite varligt och bemöta den lite försiktigt, men aggressivitet skall inte accepteras.

Huvudet

- I den nya rasstandardens finns en felskrivning vad gäller skallen (under rubriken Viktiga måttförhållanden). Det skall vara precis som i gamla gamla standarden vilket även står noterat på sidan 7 i raskompendiet. Den korrekta lydelsen skall vara "Skallens längd skall vara litet större än bredden, som är samma som djupet".

Huvudet skall vara torrt och välskuret.

Det förekommer snipiga nospartier och det bör uppmärksammas.

Plant stop förekommer också men inte alltför ofta. Allt vanligare är kullrig hjässa.

Ewa vill också betona tunna underkäkar. Det är alltför vanligt med tunna underkäkar men också för korta underkäkar förekommer.

Tänder

Problemet med tandbortfall har blivit mindre då statistik numera förs på tänderna.

Ögon

Ögonen tenderar till att börja bli runda och skall uppmärksammas. Ögonen skall vara mandelformade.

Öron

Runda öronspetsar förekommer. De skall vara spetsiga.

Den måste även spetsa öronen i ringen annars får den inte prisbelönas – öron som inte är upprätta är diskvalificerande.

Kropp

Halsen kan upplevas kort, framför allt på hanar på grund av den täta pälsen. Resningen är viktig hos den finska spetsen.

Känn alltid igenom hunden med händerna då den täta pälsen döljer mycket.

Svans

Svansen är rasens adelsmärke och det är viktigt att den måste åtminstone vid något tillfälle bäras ringlad när hunden är i ringen, i annat fall måste priset sänkas.

Extremiteter

När det gäller bendelarna så förekommer så kallad björnfot men ses glädjande nog inte alltför ofta.

Vidare förekommer platta tassar med spretiga tår och det är något som inte är önskvärt.

Rörelser

Rörelserna är viktiga och de skall vara lätta, kraftbesparande och täcka mycket mark.

Rasen växlar lätt från trav till galopp. Rörelserna skall vara balanserade och parallella.

Päls och färg

Pälsen får inte vara för lång och färgen kan variera mellan gulbrun till rödbrun. Idealet är dock den varmt röda med lite ljusare nyanser.

Seltecknen skall alltid vara tydliga.

Vit strimma i bröstet ungefär 1 cm bred, eller fläck i storlek av en krona, är tillåtet.

Mentalitet

Den finska spetsen är en enmanshund och är bara trogen sin egna familj.

De får inte vara obekväma och skygga utan de skall ha lite "djävlar anamma" utan att för den skull vara aggressiva.

Finska spetstikar har ibland visat sig ha lite bristande mentalitet.

Nytt i standard

Fel:

Alla tidigare förekommande fel är bortplockade, kvar är endast tänder.

"Saknade tänder (en eller två saknade tänder, undantaget PM1 och M3)

Diskvalificerande fel:

Under diskvalificerande fel diskuterades blå ögon och detta skall tolkas som glosögon.

Mankhöjden som diskvalificerande fel är nytt.

OBS! Ny standard från 2016-06-22 där anges följande under Diskvalificerande fel: "Flera saknade tänder (tre eller fler saknade tänder, undantaget PM1 och M3).

Den svenska rasen Hälleforshund erkändes som egen ras så sent som 2000. Britt-Marie Nordquist berättade med inlevelse om sin relation till hälleforsunden och hur hon följt rasens utveckling. 1995 var hon med och mönstrade in hälleforsare i just Hällefors.

Inledningsvis poängterar Britt-Marie att rasen fortfarande är liten i numerären och att vi därför skall skriva vad vi ser så att rasklubben får så bra information som möjligt och kan selektera därefter.

Britt-Marie utgår från raskompendiet vid sin presentation.

De första hanhundarna i kompendiet har en utmärkt resning och helhet. De är alltigenom excellenta. De är välkroppade och har en bra benstomme.

Helhet

Hälleforsunden skall vara en stolt och reslig hund, rektangulär med funktionella vinklar. Rasen är en utpräglad jakthund och måste därför vara byggd för att kunna jaga.

Huvud

Huvudet får aldrig vara snipigt.

Nospartiet får inte vara för långt.

Öronen får gärna vara lutade lite utåt men aldrig inåt.

Ögonen får aldrig vara runda. Inte heller stirrande.

Kropp

Enligt klubben är den vanligaste anmärkningen i kritiker att mer mask önskas. Näst vanligaste är lite klen benstomme för att följas av dåliga vinklar och platta tassar och detta måste fortsättningsvis uppmärksammas.

Extremiteter

Det är viktigt att alla delar är på plats så att den orkar jobba. Vinklarna är därför betydelsefulla och dessa skall vi alltid se upp med. Hälleforsaren får inte vara dåligt vinklad. Tänk funktion!

Rörelser

Rörelserna måste vara i harmoni. Hälleforsunden skall ha ett vägvinnande steg. Tänk funktion!

Färg

Rasklubben anser att färgerna är viktiga. Den mörkare gulröda färgen där även seltecknen skall vara framträdande bör alltid eftersträvas. Den svarta masken och den gulröda färgen är önskvärd även om ljusa hundar och ljusa kinder är tillåtet.

Grå inslag skall observeras likaså för ljusa hundar.

Storlek

Även storleken skall prioriteras och därför bör CK tilldelas excellenta hundar över 57 cm och excellenta tikar som är över 55 cm.

Britt-Marie avslutar med att det är viktigt att inte sortera bort hundar på detaljer som inte är betydelsefulla. Det viktiga är att tänka funktion och sedan att beskriva vad vi ser.

Olle B Häggkvist inleder med att även den här rasen är liten i numerären. Det är också en relativt ny ras även om målmedveten avel bedrivits under lång tid. Ottsjö-Jim anses som den vita älghundens stamfader även om han inte var någon direkt skönhet. Han förde dock anlag för ljus pälsfärg och var dessutom en mycket duglig jakthund. Ursprunget kom från inbitna jägare som använde hunden till jakt.

1986 bildades Svenska vita älghundsklubben. Under perioden 1990-1993 skedde en kartläggning av rasen. Grundliga mönstringar gjordes av Jan Åkerman tillsammans med Åsa Juberget då varje hund även veterinärbesiktigades. Allt protokollfördes noggrant. Kartläggningen skedde också i samarbete med Norge och Finland. Från de uppgifter som framkom om rasen tog Jan Åkerman också fram ett förslag till rasstandard.

1993 är ett historiskt viktigt år för rasen då det var en stor samling i Storhogna med mönstring och konferens dag ett och utställning av 77 hundar och årsmöte dag två. Dessutom fastställdes rasstandard och klubben blev ansluten till SÅK samma år.

Helhet

Rasen har genomgående en mycket bra mentalitet.

En svensk vit älghund skall vara rektangulär och proportionerlig. Det är viktigt att se upp med tunga hundar, särskilt hanarna. Likaså tikar som tenderar till att vara för små.

Klena benstommar förekommer och dessa måste uppmärksammas.

Den vita älghunden utvecklas mot att bli mer kvadratisk och detta måste observeras. Även höjden på tikarna är ett litet bekymmer.

Huvud

Öronen tenderar bli för stora och med dåligt hårbeklädd insida och detta skall noteras.

Öronen får inte heller vara mjuka men se upp så att de inte förväxlas med godmodiga öron. Rasen är väldigt ödmjuk.

Nosfärgen får vara rosafärgad men mörk nostryffel är mer önskvärd. Det har egentligen inte så stor betydelse men vid två i övrigt likvärdiga hundar går den mörka nosen före.

Tänder

Tandbortfall är inget stort problem i rasen men det skall uppmärksammas och noteras i de få fall det förekommer.

Extremiteter

I raskompndiet står det att de skall vara välvinklade. Hastrånga hundar börjar förekomma och detta skall observeras och noteras.

Färg

Färgen skall vara vit. Inslag av svagt gulaktig ton kan tolereras. Rödgylla nyanser och bruna skiftningar förekommer men är inte önskvärda. Detta skall noteras i kritiken och är avvikelser från den vita färgen stor bör det påverka prissättningen. Intrycket skall vara vit för att tilldelas CK.

Storlek

Se upp med storlekarna. Rasklubben önskar att hundar som avviker mer än 4 cm från idealhöjden skall prisnedsättas kraftigt eller uteslutas från pris. Gäller särskilt små tikar.

Det är en liten ras i numerär och därför skall funktion och rörelser alltid premieras vid bedömning.

Skriv det ni ser så får klubben en riktig och bra beskrivning att göra urvalet från.

Som avslutning framförde Olle B att han varit i kontakt med rasklubben. Det finns ett starkt önskemål från dem att omarbete rasstandarderna för Svensk vit älghund.

- Bland annat för mankhöjden att föra in max- och minimigräns.
 - Även önskvärt med ett längd-höjdindex för den rektangulära typen till att vara lite längre än höjden.
 - Ett förtydligande vad gäller tandbortfall.
 - Färger med fläckar m.m.
Önskvärt att få in även diskvalificerande fel.
- Konferensen gav sitt fulla stöd till ett igångsättande av en standardrevidering.

Ulf Ottosson berättar att under 2014 registrerades 265 nya östlaikor vilket gör att de i Sverige är en förhållandevis liten ras.

Den östsibiriska laikan härstammar från fyra olika linjer i östra och centrala Sibirien, vilket är en av anledningarna till att östlaikan kan variera i typ. Det är dock de tidiga Amur-laikorna som blev grunden till rasstandarderna.

Östlaikan anses vara en mångsidig jakthund som kan användas vid jakt på allt från fågel och älg till mård, björn och tiger.

Helhet

Östlaikan skall vara tydligt längre än hög. De har också ett höjd-längdindex vilket bör observeras.

I standarden står det lite motsägelsefullt att hundarna skall vara nästan rektangulära. Det är dock inget som behöver diskuteras, det är bara att konstatera att de skall vara rektangulära.

Kvadratiske hundar och tunna hundar med liten benstomme är problem som förekommer och skall därför uppmärksammas.

Viktigt att könsprägelns är tydlig.

Huvud

Det är idag svårt att se skillnaden mellan laikaraserna. Särskilt huvudena förvirrar. Vi ser för många östlaikor med för tunna skallar, med för långa nosar och med för markerade stop. Västlaikans skalle skall vara lite lättare och lite smalare vilket skall vara direkt prisnedsättande på en östlaika.

Huvudet är viktigt och lite av rasens kännetecken. Östlaikans huvud skall vara kraftigt och kilformat, sett ovanifrån skall det till formen vara en liksidig triangel där skallen inklusive nospartiet inräknas.

Observera snipiga och långa nospartier.

Ögonen skall vara snedställda, ovala och mörkbruna. Var uppmärksamma på ljusa ögon.

Kropp

Manken skall vara välutvecklad och markerad, särskilt hos hanar.

Bröstkorgen i nivå med armbågarna är lämpligt, kan sträcka sig ner till två centimeter under men hunden får då inte verka tung eller lågställd.

Svans

Stubbsvans förekommer och är ett diskvalificerande fel.

Extremiteter

Även dåligt vinklade och övervinklade hundar förekommer och dessa skall uppmärksammas.

Päls och färg

Pälsen kan vara lite längre eller lite kortare, det finns många variationer på grund av de olika linjerna.

Färgen tillåts ha stora variationer men gulaktiga eller viltfärgade hundar är mindre önskvärda enligt rasstandard. Genetiskt brun, genetiskt blå, brindle eller albino är diskvalificerande. De föreskrivna färgerna som rasstandard anger skall eftersträvas.

Storlek

Storlekarna måste tas i beaktning. Mankhöjd som är 2 cm över angiven maximihöjd hos tikar, eller 2 cm under minimihöjd hos hanhundar är fel och bör inte tilldelas CK. Avsteg från mankhöjden med mer än +/- 2 cm är allvarligt fel och skall vara prisnedsättande.

2014 registrerades det 52 stycken nya västlaikor vilket gör att även den är en till numerären liten ras i Sverige.

Helhet

Västlaikan skall vara en torr, stark, muskulös och rektangulär hund som skall ge ett lite högbent intryck utan att för den skall vara luftig. Den får inte vara tung.

De har ett höjd-längdindex vilket bör observeras.

Viktigt att könsprägelns är tydlig.

Huvudet

Huvudet skall vara tydligt längre än bredden.

Ulf Ottosson poängterar än en gång skillnaden mellan huvudet och skallen mellan väst och öst. I tidigare kompendier har under kommentarerna stått att västlaikans huvud i formen skall vara en likbent triangel. Så får det inte längre stå. Likbent har nu ändrats till liksidig vilket gör att triangeln bara får räknas på själva skallen, utan själva nospartiet inräknat.

Skallen skall vara långsträckt och nospartiet utgöra halva huvudets längd eller något kortare. Varken skall- eller nospartiet får var alltför smalt eller kort.

Bett

På laikorna är inte bara tänderna viktiga utan hela käkpartiet skall vara kraftigt.

Kropp

Typen skall vara torr och reslig med mycket muskulatur.

Observera löst halsskinn och dålig resning.

Ryggen skall vara stark och överlinjen svagt sluttande. Observera överbyggda hundar.

Den skall även vara välvinklad, såväl fram som bak.

Färg

Färgvarianterna är stora och samma diskvalificerande färger gäller för västlaikan som för öst, dvs. genetiskt brun, genetiskt blå, brindle eller albino.

Dessutom anses skimmelprickar på huvud och ben i samma färg som grundfärgen vara fel och fläckar i annan färg än grundfärgen vara allvarliga fel. Svart eller svart och vit betraktas som allvarligt fel.

Storlek

Storlekarna måste tas i beaktning. Mankhöjd som är 2 cm över angiven maximihöjd hos tikar, eller 2 cm under minimihöjd hos hanhundar är fel och bör inte tilldelas CK. Avsteg från mankhöjden med mer än +/- 2 cm är allvarligt fel och skall vara prisnedsättande.

På grund av tidsbrist kunde ingen mer utförlig presentation genomföras och Ulf hoppas att kommentarerna i raskompendiet kan vara till hjälp.

Rysk Europeisk Laika, är många gånger och vid första anblicken, väldigt lika en karelare. Båda raserna härstammar också från samma område. I Sverige är REL en liten förekommande ras även om de är relativt vanliga i länderna i öster.

Rasen har även brottats lite med sjukdomar, främst då epilepsi.

Helhet

REL skall vara kvadratisk eller nästintill kvadratisk även om tikarna tillåts vara något längre. Den mäts från skulderled till sittbensknöl.

De skall vara torra och utan löst halsskinn. Manken skall vara markerad, särskilt hos hanhundar.

Överlinjen skall vara något sluttande. Buklinjen bör vara något uppdragen men ändå inte alltför uppdragen om det inte är jaktsäsong.

De skall ha en bra benstomme och de får inte verka tunga. Det skall vara en alltigenom stark hund med god muskulatur.

Könsprägel skall vara tydlig.

Huvud

Huvudet skall vara kilformat med något kortare nosparti, men inte för smalt eller för kort. Triangelformat, långsträckt och lite längre än bredden. Nackknölen skall vara framträdande som hos övriga laikaraser.

Stopet skall inte vara kraftigt utfyllt utan det är ögonbrynsbågarna som skall vara markerade.

Ögonen skall vara mandelformade och bruna, helst mörkbruna, oavsett pälsfärg. Runda ögon förekommer och måste observeras.

Tunna underkäkar skall uppmärksammas.

Extremiteter

Uppmärksamma klen benstomme och veka handlovar vilket förekommer inom rasen.

Viktigt är att den är välvinklad som då ger lätta och välbalanserade rörelser.

Även tassarna är viktiga. De får inte vara platta och spretiga.

Sporrar är inte ett prisnedsättande fel trots att de inte är önskvärda men de kan beaktas i konkurrensen.

Svans

Om svansen ringlar förbi sittbensknölen blir den för hårt knuten. Den skall helst bäras ringlad eller som en båge.

Färg

Svart färg med vita tecken eller vita med svarta tecken är de vanligaste förekommande färgerna även om det finns enfärgade svarta och vita. All annan färg är diskvalificerande fel.

Fläckar och prickar på benen eller tanteckning i rött på huvud och ben är inte önskvärt. Inte heller färgskiftningar i grått.

Rasen är i det här landet liten till numerären, så tänk funktion och beskriv vad ni ser.

Arvid Göransson berättar att rasen hade 125 nya registreringar 2015 varav 21 var importer, främst från Finland.

Helhet

Karelsk björnhund skall vara stark och robust och endast något längre än mankhöjden. Rasen skall utstråla självsäkerhet och ha god resning.

Karelsk björnhund kan vara något mer reserverad än övriga älghundsraser. Detta får dock inte misstolkas som vekt temperament.

Huvud

Huvudet skall vara lätt kilformat och tydligt könspräglat.

Stopet skall vara utfyllt mellan ögonbrynsbågarna.

Kinderna skall vara torra och inte köttiga.

Ögonen är viktiga eftersom de gör mycket för uttrycket. De skall vara mandelformade och helst mörkbruna i färgen. Se upp med alltför ljusa ögon eller runda ögon vilket båda stör uttrycket.

Kropp

Det skall vara en torr och kraftig hund med en rejäl benstomme. Även om benstommen skall vara rejäl får den inte vara för tung.

Den måste också ha ett bra kors för att få bra driv i steget.

Extremiteter

Adelsmärket hos karelaren är den låga och starka hasen. Tillsammans med kraftiga lårbensmuskler, ett bra kors och långa underben ger den en bra motor.

Svans

Svansen får inte vara alltför hårt ringlad.

En bristfällig böjd svans, dvs. en rak och öppen svans som inte vidrör ryggen eller sidan av bålen är fel.

Stubbsvans förekommer inte ofta men är tillåtet och skall bedömas som likvärdig lång svans.

Färg

Färgen skall vara svart men en brunskiftning kan förekomma, särskilt ofta vid fällning.

Varghår förekommer och skall ses som ett grovt fel.

Det är inte jättevanligt men i vissa linjer är det ett stort bekymmer. De gråa varghåret uppträder oftast på bakhasorna eller på låren. Det kan förekomma även på frampartiet men är där inte lika vanligt. Varghår är inte önskvärt och ringa inslag av varghår finns noterat under fel. Är förekomsten mer riklig kan hunden diskvalificeras på grund av att färger som standarden inte nämner är ett diskvalificerande fel.

När en karelsk björnhund är för vit är det fel och skall vara prisnedsättande.

I den skrivna kritiken skall förhållandet mellan svart/vit noteras i %, exempelvis 80/20.

Arild Berget berättar först att norsk älghund, svart är en gammal ras och gick tidigt under namnet "svarthund". Den är lika gammal som NEG och tidigare ställdes de även i samma ring. Arild visade en bild på Björn II en svarthund född 1897. Den visar att NES ser ut i stort sett likadan idag som den gjorde då, för närmare 120 år sedan.

Det är en liten ras och antalet nyregistreringar pendlar mellan 90-210 valpar/år. Den används i huvudsak till band-/ledhund på älg men också hjort vilket gör att rasen ökar i popularitet på grund av hjortjakten. I Norge förekommer det mer hjort än älg, särskilt i väster. Rasen är liten och har brottats med inavelsproblem.

Helhet

NES är en typisk spetshund som skall vara kvadratisk och ha en glänsande svart päls. Tikarna tillåts dock vara något längre än hanhundarna. Observera att svart älghund skall vara mycket mer atletisk och torrare än gråhunden. Det förekommer för tunga men även för lätta hundar och de skall uppmärksammas.

Det är en relativt försiktig ras. Man kan behöva ta det lite varligt när man handskas med dem. De får dock inte vara stressade eller flåsiga vilket skall noteras i kritiken om det förekommer.

Huvud

Skallen skall vara i det närmaste flat vilket är karakteristiskt för rasen.

Stopet skall vara tydligt markerat men inte skarpt.

Öronen får inte vara för stora eller för lågt ansatta då det stör helhetsintrycket. Öronen skall också vara något högre än bredden vid basen.

Ögonen skall helst vara mörkbruna. Observera ljusa ögon.

Kropp

Benstommen får inte vara för klen men den skall vara torr. NES är liten, lätt och behändig vid jakt.

Extremiteter

NES får inte vara för öppen i vinklarna och skall då inte tilldelas CK. Det skall även vara prisnedsättande i förhållande till graden av avvikelser.

Frambenen skall vara torra, seniga och solida men får inte vara grova. Svaga mellanhänder förekommer och är inte önskvärt.

Korset får inte vara för brant och inte heller för långt. Branta kors är den vanligaste anmärkningen, *se cirkeldiagrammet nedan*.

Svans

Svansen skall vara hårt upprullad över ryggens mitt.

De för svansen vanligaste anmärkningarna är för löst ringlad och för lågt ansatt.

Päls och Färg

Det är viktigt att kolla om hundarna har underull.

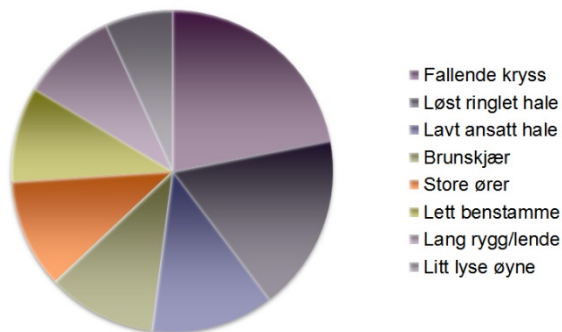
Färgen skall vara glänsande svart men ibland förekommer lite vitt i bringan och/eller vitt på tassar. Det vita i bröstet kan tillåtas upp till en 5-kronas storlek och syns det inte från sidan är det ingen stor avvikelse. Lite vitt på tassar behöver inte slås ned allt för mycket på om allt annat är bra. Blir det mer vitt än så tilldelas inte CK. Har hunden däremot vita sockar eller strumpor är det fel som skall vara prisnedsättande och tilldelas därför max very good.

Även brun färg förekommer som anmärkningar. Observera dock att pälsen kan få en brunskiftande nyans i starkt solsken eller när pälsen är i fällning. Detta bör då inte slås ned så hårt på men skall alltid noteras i kritiken.

Storlek

Idealhöjden skall alltid eftersträvas.

Lite drygt 68% av de i rasen utställda hundarna har någon form av anmärkning på sin exteriör. Av dessa anmärkningar är strax över hälften branta kors och för löst ringlade eller för lågt ansatta svansar.

- Konferensen önskar att liknande cirkeldiagram tas fram även för övriga älghundsraser.

Historiken saknas i kompendiet därför får Arild Berget berätta lite om den norska älghundens historia.

Fram till 1898 bedömdes tre raser i samma utställningsring, Norsk älghund svart, Norsk älghund grå och Jämthunden men därefter sorterades de ut i färg och de gråa dömdes var för sig.

Gamle Bamse Gram räknas som en av rasens stamfäder och köptes från Ångermanland i Sverige till Norge 1865. Han var en mycket bra löshund och den hunden fick stor betydelse för aveln av den grå älghunden i Norge.

Vidare berättade Arild att hundarna förekom lika frekvent i Sverige som i Norge och att det var politik med i spelet som till sist avgjorde att det blev en norsk ras. Vid unionsbildningen var norrmännen ute efter ikoner och Norsk elghund grå blev en sådan.

Helhet

Den gråa älghunden måste vara modig, djärv och energisk för att klara sitt uppdrag att arbeta självständigt med älg under många timmar. Den behöver också dådkraft vilket även skall synas i ringen.

Den skall inte härsa, flåsa eller vara pipig. Den får inte heller sakna resning eller ha en loj utstrålning. Sådana egenskaper sänker kvaliteten.

NEG är en kvadratisk hund även om tiken tillåts vara något längre. Den skall vara spänstig med god resning.

Huvud

Huvudet skall vara torrt och kilformat. Stopet lätt markerat. Nospartiet skall vara jämt avsmalnande och ungefär lika långt som skallpartiet.

Ögonen skall vara mörkt bruna och får inte vara för framträdande.

Öronen skall vara förhållandevis små och styvt upprättstående och högt ansatta.

Något som måste observeras är för stora öron och snipiga nospartier. Det förekommer även slappa läppar.

Bett

Gråhunden skall ha ett komplett saxbett och det bör också vara kraftigt och välutvecklat.

Sverige är mer restriktiv än Norge när det gäller bett och tandbortfall. Det är ett uttalat önskemål från den svenska rasklubben att avsaknad av andra tänder än P1:or skall vara prisnedsättande.

Kropp

I rasen förekommer det hundar med långa ryggar, hundar som är tunga och hundar med för klena benstommar. Detta är något ni skall se upp med.

Halsen skall ha god resning, vara medellång och kraftig. Löst halsskinn förekommer men är inte önskvärt.

Var uppmärksam på överlinjen, den får inte vara lång och inte hängande. Korta bröstben förekommer.

Extremiteter

Gråhunden skall ha moderata vinklar.

Utåtvridna tassar förekommer och det skall vara prisnedsättande. Bakbenen skall vara i lod i stående. Se upp med alltför öppna vinklar, det skall bedömas utifrån graden av avvikelsen.

Svans

Svansen skall vara väl rullad över ryggens mittlinje. De största problemen med svansarna är att de är för korta eller för löst ringlade.

Päls och färg

Pälsen skall vara tät och riklig eftersom den skall klara regn och rusk. Den skall ha rikligt med underull.

Färgen skall vara mörkare eller ljusare grå och den skall ha en mörk mask. Även seltecknen är viktiga för rasen.

Orena färger skall prisnedsättas. Observera även oren underull som även den är prisnedsättande.

Avsaknad av mask är inte rastypiskt och skall vara starkt prisnedsättande, kan tilldelas Sufficient utan att tveka.

Storlek

Lågställda hundar är inte rastypiskt och det skall dra ner priset. Dvärgväxt förekommer i rasen. Dessa hundar har de karaktäristiska benen som är alltför korta vilket gör att proportionerna blir helt felaktiga. För små hundar diskvalificeras.

NEG skall alltid mätas. För att kunna tilldelas CK bör den inte vara mer än 1 cm under eller 2 cm över idealhöjden, som för hanhundar är 52 cm och tikar 49 cm.

Rörelser

Rörelserna skall vara lätta, effektiva och parallella.

Reservtid

I kritiken beskriver vi helheten med orden utmärkt, mycket god, god och godtagbar.

HittaÄlghund.se och fördelarna med programmet förevisades.

Där finns alla officiella tävlingsresultat publicerade och alla intresserade har möjlighet att läsa resultat och kritik på samtliga älghundar som är utställda på SÄKs utställningar.

Som avslutning på dagen kom en önskan om en förnygring av domarkåren och att de som är under utbildning också ser till att utbilda sig på samtliga raser för att vara fullt användbara för älghundklubben samt att samtliga tar alla tillfällen i akt för att se så många hundar som möjligt. Det informerades också att konferensen räknas som en elevtjänstgöring.

AVSLUTNING

Avslutningsvis sammanfattar Lars Rahmberg att det har varit en givande och intensiv helg med många diskussioner och högt i tak.

Britt-Marie Nordquist tackar å SÄKs vägnar rasrepresentatörer, hundägare och duktiga handlers. Ett särskilt tack riktade hon till Lars Rahmberg för en väl genomförd konferens. Lars förärades också med en liten gåva.

Bakom pennan

Handwritten signature of Mona Sundqvist in blue ink.

Mona Sundqvist